

Lääkkeiden luovutus valtakunnallisessa terveydenhuolto-ohjelmassa (varalle luovuttaminen)

Uudet kysymykset ja päivitettyt vastaukset merkitty alle **Uusi**-merkinnällä. Kirjanpitoon ja tietojen siirtymiseen eläinlääkäriohjelmasta Nasevaan on vastattu osiossa "[Tiedot lääkityksestä ja eläinlääkärin kirjanpitovelvollisuus](#)".

Voiko terveydenhuoltoeläinlääkäreitä olla useampi kuin yksi? Yhteisvastaanotoilla tilan terveydenhuoltoa voi tehdä useampi kuin yksi eläinlääkäri.

- Nasevassa eläinten omistaja tai haltija voi terveydenhuoltosopimuksessa valtuuttaa varsinaisen sopimuksen tehneen eläinlääkärin lisäksi muita ns. lisäeläinlääkäreitä osallistumaan terveydenhuoltotyöhön. Näillä eläinlääkäreillä on oikeus luovuttaa lääkkeitä tulevien sairastapausten varalle terveydenhuoltosopimuksessa sovitulla tavalla, sillä heillä on käytettävissään samat tiedot kuin sopimuksen tehneellä eläinlääkärillä.

Sopimuksia voi kuitenkin olla vain yksi eläinten pitopaikkaa kohti ja sopimuksessa mainitut terveydenhuoltoeläinlääkärit näkevät Nasevasta, keitä omistaja tai haltija on sopimuksessa mainittujen eläinlääkärien lisäksi valtuuttanut. Myös sijaiset voidaan valtuuttaa terveydenhuoltoeläinlääkäriksi. Tällöin myös he voivat luovuttaa lääkkeitä varalle, kunhan lainsäädännön muut vaatimukset täyttyvät.

Nykyisessä Sikavassa eläinlääkärit nimetään terveydenhuoltosopimuksessa. Näitä ovat hoitava eläinlääkäri (=sopimuksen tehnyt eläinlääkäri) ja lisäeläinlääkärit, joiden nimet ovat myös sopimuksessa. Tuottaja ei tällä hetkellä pysty tekemään valtuutuksia itse. Muutokset voi tehdä vain Sikavan rekisterivastaava. Kaikki nämä eläinlääkärit näkevät tilasta samat tiedot.

Saavatko terveydenhuoltoeläinlääkärin sijaiset luovuttaa lääkkeitä varalle?

- Kyllä. Tämä edellyttää sitä että viranhaltija ilmoittaa Nasevaan tai Sikavaan sijaisensa nimen, jolloin Nasevan tai Sikavan rekisterivastaava laittaa viransijaisuuden voimaan poissaolojakson ajaksi. Tällöin varsinaisen terveydenhuoltoeläinlääkärin oikeudet siirtyvät sijaiselle. Kun sijaisuus päättyy, päättyvät myös sijaisen oikeudet tiloihin.

Jotta tämä on mahdollista, sijaisen tulee hakea käyttöoikeutta Nasevaan tai Sikavaan. Sijainen toimii järjestelmissä aina omilla tunnuksillaan, kaikki hänen tekemänsä toimenpiteet rekisteröityvät viransijaisen omiksi tekemisiksi.

Historiatieto eri viransijaisuuksista säilyy Naseva- ja Sikava-rekisterissä.

Uusi

Jätän tilakäynnillä jonkin verran lääkkeitä, jos lääke loppuu ennen seuraavaa Naseva-käyntiä, voiko tuottaja hakea sitä lisää vastaanotoltani?

- Lainsäädäntö ei rajaa lääkkeen luovuttamista tapahtuvaksi tilalla, joten näin voi tehdä. Eläinlääkärin on kuitenkin aina syytä selvittää, miksi lääkkeitä on kulunut arvioitua enemmän, ja arvioitava, onko tarvetta mennä käymään tilalle.

Miksi terveydenhuoltosuunnitelmaan kuuluvissa tiedoissa kysytään c-kohdassa (eläinten terveydentilan ylläpitoon ja ennaltaehkäisyyn liittyvät toimenpiteet) myös vitamiinien ja hivenaineiden saannin turvaamisesta?

- Suunnitelman tässä kohdassa on kuvattava keskeiset rokotus- ja loishäätöohjelmat sekä vitamiinien ja hivenaineiden saannin turvaaminen. Tämä on edellytys sille, että tarvittaessa voidaan luovuttaa varalle lääkkeeksi luokiteltuja vitamiineja ja hivenaineita, kuten lääkkeeksi luokiteltuja rautavalmisteita.

Onko terveydenhuoltokäynnillä täytettävä joka kerran Naseva-lomake?

- Kyllä on sillä tiheydellä, millä lääkkeiden varalle luovutus edellyttää käyntejä tehtäväksi. Tällöin on täytettävä kohdat siltä osin kuin lääkitsemisasetus edellyttää. Nasevaan on tarkoitus tehdä suppeampi Naseva-lomake samoin kuin Sikavassa on jo käytössä. Lomake on aina täytettävä huolellisesti.

Uusi

Voinko laittaa lypsykarjatilan lääkityssuunnitelmaan jätettäväksi lääkkeeksi vasikoiden hengitystietulehduksen hoitoon mikrobilääkkeen, jos tapauksia on harvaksen muutaman kerran vuodessa? Täytyykö aina ottaa näytteitä, jotta varalle luovuttaminen on luvallista?

- Lääkkeitä saa luovuttaa varalle tavanomaisesti esiintyviä sairastapauksia varten. Tässä tapauksessa terveydenhuoltoeläinlääkäri on siis otettava kantaa siihen, ovatko harvaksen esiintyvät hengitystieinfektiot tavanomaisia sairastapauksia tilalla. Jos TH-eläinlääkäri päättää jättää hengitystieinfektioihin mikrobilääkkeitä, niin joka kerran ei tarvitse ottaa näytteitä, vaan asetusta edellyttää säännöllistä näytteenottoa. Toinen mahdollisuus on käydä hoitamassa yksittäiset vasikat akuutteina sairastapauksina. Näytteitä on otettava vähintään kerran vuodessa jos samoja oireita hoidetaan toistuvasti riippumatta siitä, onko lääkkeet luovutettu varalle vai ei.

Miksi piilevä utaretulehdus on lisätty listaan taudeista, joiden varalle voi luovuttaa lääkkeitä?

- Lausuntokierroksen jälkeisessä sidosryhmien kuulemistilaisuudessa myös piilevä utaretulehdus lisättiin tauteihin, joihin voi luovuttaa varalle lääkkeitä terveydenhuoltosopimuksen puitteissa. On aina eläinlääkäriin ja tilan välinen asia sopia terveydenhuoltosuunnitelmassa, mihin sairauksiin tilan tautitilanne edellyttää lääkkeitä luovutettavaksi varalle.

Uusi

Lääkitsemisasetuksen mukaan TH-eläinlääkäri saa luovuttaa varalle ”prostaglandiineja yksittäisten emakoiden porsimisen käynnistämiseen, kun emakon tiineys on jatkunut vähintään 116 päivää”. Tarkoittaako tämä sitä, että TH-eläinlääkäri voi jättää prostaglandiineja käytettäväksi ryhmäporsituksessa niille yksittäisille emakoille, jotka porsivat ennen seuraavaa TH-käyntiä?

- Ryhmäporsitus ei ole prostaglandiinin käyttöä yksittäisille emakoille, vaan eläinlääkäri hoitaa ryhmäporsitukset jatkossakin. Vaikka prostaglandiinit on monikossa, tässä on tarkoitettu prostaglandiinien jättämistä varalle vain yksittäisten emakoiden porsimisen käynnistämiseen. Tämä voi tulla eteen silloin, eläinlääkäri ei ole voinut käynnistää yksittäisten emakoiden porsimista käynnillään, koska tuo 116 päivän aikaraja ei ole vielä täyttynyt. Näiden yksittäisten emakoiden porsimisen käynnistämiseen prostaglandiineja voi TH-eläinlääkäri jättää varalle.

Mitä ovat tapaukset, joissa eläin tarvitsee akuutisti eläinlääkäriä apua ja joihin eläinlääkäri ei saa luovuttaa lääkkeitä varalle?

- Lääkitsemislain perusteluissa tällaisiksi akuuttia eläinlääkäriä apua vaativiksi tapauksiksi on kuvattu esimerkiksi seuraavat tilanteet: lehmien kuumeiset utare- ja kohtutulehdukset, synnytykset, poikimahalvaukset, tapaturmat ja odottamattomat äkilliset sairaustapaukset sekä tavanomaisesta poikkeavat sairastumiset, eläinlääkäriä diagnostiikkaa edellyttävät tapaukset tai eläinlääkäriä ammattitaitoa vaativat toimenpiteet hoidettaisiin kuten nykyisinkin eläinlääkäriä käynnillä
- Pitopaikassa lääkkeitä saa käyttää vain sellaisten sairastapausten hoitoon, joiden oireet ja hoito on kuvattu terveydenhuoltosuunnitelmassa.

Lihanautatila, jolle tehdään nykyisin yksi terveydenhoitokäynti vuodessa, ei ole mitään tarvetta luovuttaa varalle lääkkeitä, koska eläinten terveyden tila on hyvä. Jääkö tällöin tilan käyntifrekvenssiksi kerta vuodessa vai meneekö se eläinmäärän ja tuotantosuunnan mukaisesti kahteen kertaan vuodessa siitä huolimatta, ettei tila käytä lääkkeitä?

- Jos lääkkeitä ei luovuta varalle, käyntitiheys kerran vuodessa riittää. Tihennetyt käyntivälit ovat edellytyksenä lääkkeiden varalle luovuttamiselle terveydenhuoltosopimuksen tehneille tiloille.